

Wymagania niezbędne z przedmiotu język polski dla uczniów klasy IV szkoły podstawowej

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA DLA KLASY IV

niedostateczny

- poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy czwartej uniemożliwia osiągnięcie celów polonistycznych
- uczeń nie potrafi wykonać zadań o niewielkim poziomie trudności

dopuszczający

- poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy czwartej umożliwia osiągnięcie celów polonistycznych
- uczeń potrafi wykonać zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim poziomie trudności

dostateczny

- poziom zdobytych umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy czwartej pozwala na rozwijanie kompetencji ujętych w programie i wynikających z podstawy programowej
- uczeń wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe, o średnim poziomie trudności ujętych w programie i wynikających z podstawy programowej

dobry

- uczeń poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności ujęte w programie nauczania i wynikające z podstawy programowej, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne

bardzo dobry

- uczeń sprawnie się posługuje zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte w programie nauczania i wynikające z podstawy programowej, potrafi zastosować poznaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach

celujący

- uczeń biegle się posługuje zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych objętych programem nauczania i wynikających z podstawy programowej, proponuje rozwiązania nietypowe; jest twórczy, rozwija własne uzdolnienia

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY:

Aby uczeń otrzymał ocenę wyższą, musi obok wymagań na daną ocenę opanować wiadomości i umiejętności przewidziane na ocenę niższą.

ocena	niedostateczna	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
kształcenie literackie i kulturowe - czytanie utworów literackich Uwaga: Ponieważ lista lektur jest elastyczna, konkretne tytuły mogą być omawiane w klasie IV, V lub VI. W związku z tym w przypadku gatunków literackich i ich cech oraz środków poetyckich i ich funkcji – wymagana jest znajomość tych, które ujęte są w rozkładzie materiału dla danej klasy na konkretny rok szkolny.	-nie podejmuje próby czytania utworów literackich	-wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu; -dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej; -zna pojęcie <i>fikcja literacka</i>; wymienia realistyczne i fantastyczne elementy w utworach; -rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, hymn, przypowieść, mit, opowiadanie, nowelę i powieść ; -stara się rozpoznać odmiany powieści i opowiadania; -zna pojęcia: <i>epitet</i>, <i>porównanie</i>, <i>przenośnia</i>, <i>wyraz dźwiękonaśladowczy</i>, <i>zdrobnienie</i>, <i>zgrubienie</i>, <i>uosobienie</i>, <i>ożywienie</i>, <i>apostrofa</i>, <i>pytanie retoryczne</i>, <i>powtórzenie</i> i wyszukuje niektóre z wymienionych środków w tekście literackim; -stara się wskazać elementy konstrukcyjne utworu-tytuł, podtytuł, motto, puentę utworu,	-omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu; -wypowiada się na temat obrazów poetyckich; odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości ; - stara się omawiać realistyczne i fantastyczne elementy w utworach; -wskazuje cechy gatunkowe (baśni, legendy, bajki, hymnu, przypowieści, mitu, opowiadania, noweli i powieści ; -rozpoznaje odmiany powieści i opowiadania; -wyszukuje w tekście literackim użyte środki stylistyczne ; -wskazuje elementy konstrukcyjne utworu-tytuł, podtytuł, motto, puentę utworu, punkt kulminacyjny; rozpoznaje wers, strofę i refren, wskazuje rymy w wierszu; -wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność oraz stara się zrozumieć wzajemną zależność;	- porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach epickich, - analizuje i interpretuje obrazy poetyckie w czytanych utworach; -omawia realistyczne i fantastyczne elementy w utworach; -wymienia cechy charakterystyczne dla różnych gatunków literackich; -omawia różnice między różnymi odmianami gatunkowymi opowiadania i powieści; -wskazuje w tekście literackim użyte środki literackie i próbuje określać ich funkcję ; -dostrzega funkcję tytułu, podtytułu, mota, puenty utworu, punktu kulminacyjnego; -określa wers, strofę i refren, wskazuje rymy w wierszu; - wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność oraz zrozumie ich wzajemną zależność; -rozumie funkcję dialogu i monologu w tekście.	-funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy różnorodnych tekstów literackich, -analizuję rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich; - funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych i odmianach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji, biegle wskazuje w tekście literackim użyte środki literackie i określa ich funkcję; -analizuje funkcję tytułu, podtytułu, mota, puenty utworu, punktu kulminacyjnego na interpretację tekstu; -używa funkcjonalnie pojęć wers ,strofa, refren rym; -stosuje bogate słownictwo określające następstwo zdarzeń; -biegle stosuje dialog, monolog; -funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach narracji w tekście; -posługuje się	-wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu; -dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej; -zna pojęcie <i>fikcja literacka</i>; wymienia realistyczne i fantastyczne elementy w utworach; -rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, hymn, przypowieść, mit, opowiadanie, nowelę i powieść ; -stara się rozpoznać odmiany powieści i opowiadania; -zna pojęcia: <i>epitet</i>, <i>porównanie</i>, <i>przenośnia</i>, <i>wyraz dźwiękonaśladowczy</i>, <i>zdrobnienie</i>, <i>zgrubienie</i>, <i>uosobienie</i>, <i>ożywienie</i>, <i>apostrofa</i>, <i>pytanie retoryczne</i>, <i>powtórzenie</i> i wyszukuje niektóre z wymienionych środków w tekście literackim; -stara się wskazać elementy konstrukcyjne utworu-tytuł, podtytuł, motto, puentę utworu,

		punkt kulminacyjny; -próbuję rozpoznać wers, strofę i refren, wskazuje rymy w wierszu; -stara się wyodrębnić wydarzenia fabuły i ustalić ich kolejność oraz stara się zrozumieć wzajemną zależność; -zna pojęcia: <i>dialog</i>, <i>monolog</i> i stara się zrozumieć ich funkcję w utworze; -zna pojęcia: <i>podmiot liryczny</i>, <i>narrator</i>, <i>bohater</i> ; zna pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa</i> i <i>narracja trzecioosobowa</i>; -odróżnia narratora pierwszoosobowego od narratora trzecioosobowego oraz próbuje wskazać ich funkcje w utworze; -wskazuje w tekście bohatera głównego, pierwszoplanowego, drugoplanowego próbuje określić ich cechy; -określa tematykę utworu; -zna pojęcia: <i>wątek główny</i>, <i>wątek poboczny</i>; -stara się nazwać swoje reakcje czytelnicze; -odbiera teksty literackie na poziomie dosłownym; -przedstawia własne	-zna pojęcia: <i>dialog</i>, <i>monolog</i> i stara się zrozumieć ich funkcję w utworze; -zna pojęcia: <i>podmiot liryczny</i>, <i>narrator</i>, <i>bohater</i> oraz próbuje je scharakteryzować; -określa różne typy narracji w tekście <i>narracja pierwszoosobowa</i> i <i>narracja trzecioosobowa</i>; -odróżnia narratora pierwszoosobowego od narratora trzecioosobowego wskazuje ich funkcje w utworze; -wskazuje w tekście bohatera głównego, pierwszoplanowego, drugoplanowego określa ich cechy; -określa tematykę utworu i próbuje określić jego problematykę; -objaśnia pojęcia: <i>wątek główny</i>, <i>wątek poboczny</i>; -nazywa swoje reakcje czytelnicze; -rozumie proste przenośne znaczenia w tekstach, -przedstawia własne zrozumienie utworu i próbuje je uzasadnić;; -podejmuje próbę wykorzystania w interpretacji tekstów wiedzy o kulturze; i stara się odwołać do własnego doświadczenia;	-charakteryzuje pojęcia <i>podmiot liryczny</i>, <i>narrator</i>, <i>bohater</i>; -określa funkcje różnych typów narracji w tekście; -prezentuje swój pogląd na temat bohaterów; -określa tematykę i problematykę utworu; -wskazuje wątki główne i poboczne; -opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury, -odczytuje przenośne sensory prostych utworów; - przedstawia własne zrozumienie utworu i je uzasadnia;; -wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę o kulturze i odwołuje się do własnego doświadczenia; - ocenia bohatera literackiego, komentuje sytuację; - nazywa wartości ukazane w utworze, ustala hierarchię wartości bohatera.	argumentami wyrażając swój stosunek do bohaterów; -omawia problematykę utworu; -biegle wskazuje różne wątki w utworze; -opisuje emocje towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury, -funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę do objaśnienia przenośnych znaczeń tekstów kultury; -funkcjonalnie używa różnych środków językowych do uzasadnienia swojego rozumienia utworu, - wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę o różnych tekstach kultury i różnorodne konteksty; - używa nazw wartości w rozmowie o utworze i motywach działania bohaterów,	punkt kulminacyjny; -próbuję rozpoznać wers, strofę i refren, wskazuje rymy w wierszu; -stara się wyodrębnić wydarzenia fabuły i ustalić ich kolejność oraz stara się zrozumieć wzajemną zależność; -zna pojęcia: <i>dialog</i>, <i>monolog</i> i stara się zrozumieć ich funkcję w utworze; -zna pojęcia: <i>podmiot liryczny</i>, <i>narrator</i>, <i>bohater</i> ; zna pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa</i> i <i>narracja trzecioosobowa</i>; -odróżnia narratora pierwszoosobowego od narratora trzecioosobowego oraz próbuje wskazać ich funkcje w utworze; -wskazuje w tekście bohatera głównego, pierwszoplanowego, drugoplanowego próbuje określić ich cechy; -określa tematykę utworu; -zna pojęcia: <i>wątek główny</i>, <i>wątek poboczny</i>; -stara się nazwać swoje reakcje czytelnicze; -odbiera teksty literackie na poziomie dosłownym; -przedstawia własne
--	--	---	---	---	--	---

		zrozumienie utworu ; -podejmuje próbę wykorzystania w interpretacji tekstów wiedzy o kulturze; -wypowiada się na temat postaci literackiej, -próbuję nazywać pozytywne i negatywne cechy bohatera.	-wypowiada się na temat postaci literackiej, nazywa pozytywne i negatywne cechy bohatera.			zrozumienie utworu ; -podejmuje próbę wykorzystania w interpretacji tekstów wiedzy o kulturze; -wypowiada się na temat postaci literackiej, -próbuję nazywać pozytywne i negatywne cechy bohatera.
kształcenie literackie i kulturowe - odbiór tekstów kultury Uwaga: W przypadku pojęć (terminów) z zakresu teorii literatury – wymagana jest znajomość tych, które ujęte są w rozkładzie materiału dla danej klasy na konkretny rok szkolny.	-nie podejmuje próby analizy i interpretacji tekstów kultury	-próbuję zidentyfikować tekst jako: informacyjny, publicystyczny lub reklamowy ; -dostrzega w tekście informacje wyrażone wprost; -stara się określić temat tekstu; -próbuję: dostrzec relacje między częściami wypowiedzi wyjaśnić pojęcie <i>tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie</i> ; -stara się rozróżnić zawarte w tekście informacje; -zna pojęcie fakt i opinia; -rozpoznaje czytany utwór jako komiks, -stara się odróżnić dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego; -stara się posługiwać się terminami związanymi z teatrem i filmem: <i>gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakterystyką kostium, rekwizyty, muzyka</i> ; -zna pojęcie adaptacja utworu literackiego;	-rozpoznaje tekst : informacyjny, publicystyczny lub reklamowy ; -wyszukuje informacje wyrażone wprost i próbuje odczytać te wyrażone pośrednio; -określa temat i stara się określić główną myśl tekstu; -wyodrębnia w tekście części kompozycyjne i dostrzega relacje między nimi, -porządkuje informacje z tekstu; -rozróżnia zawarte w tekście informacje; -stara się wskazywać fakt i opinię, -charakteryzuje komiks jako tekst kultury i wskazuje jego cechy; -odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego; -sprawnie posługuje się terminami związanymi z teatrem, filmem i sztuką audiowizualną; -objaśnia pojęcie adaptacja utworu w odniesieniu do	-odróżnia tekst: informacyjny, publicystyczny lub reklamowy; -wyszukuje informacje wyrażone wprost i pośrednio; -określa temat i główną myśl tekstu; -określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia -stara się odróżnić informacje ważne od drugorzędnych; -odróżnia informacje o faktach od opinii; -funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie komiksu do jego odbioru i interpretacji; -wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru -wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne, określa funkcje znaków teatralnych, posługuje się ze zrozumieniem terminami związanymi ze sztuką filmową,	-określa funkcje tekstu informacyjnego, publicystycznego lub reklamowego; -odczytuje informacje wyrażone wprost i pośrednio; -analizuje temat i główną myśl tekstu; -omawia relacje między poszczególnymi częściami wypowiedzi, odróżnia informacje ważne od drugorzędnych, -objaśnia subiektywny charakter opinii i obiektywny fakt; -charakteryzuje komiks jako swoisty tekst kultury; -objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych; -określa właściwości i funkcje różnych elementów dzieła filmowego, -określa wybrane cechy	-próbuję zidentyfikować tekst jako: informacyjny, publicystyczny lub reklamowy ; -dostrzega w tekście informacje wyrażone wprost; -stara się określić temat tekstu; -próbuję: dostrzec relacje między częściami wypowiedzi wyjaśnić pojęcie <i>tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie</i> ; -stara się rozróżnić zawarte w tekście informacje; -zna pojęcie fakt i opinia; -rozpoznaje czytany utwór jako komiks, -stara się odróżnić dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego; -stara się posługiwać się terminami związanymi z teatrem i filmem: <i>gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakterystyką kostium, rekwizyty, muzyka</i> ; -zna pojęcie adaptacja utworu literackiego;

		-próbuje wypowiadać się na temat treści tekstów kultury, -dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, (np. ilustracja); -z uwagą odbiera filmy, spektakle teatralne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.	wybranych dzieł filmowych i teatralnych; - -- dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się bardziej złożoną konwencją realistyczną (np. komiks), - świadomie odbiera filmy, oraz spektakle zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.	i przekazami audiowizualnymi - rozpoznaje wybrane gatunki filmowe i wyjaśnia pojęcie film kultowy, - wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją filmową, - komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia, - dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją symboliczną (np. plakat, kolaż); - wykorzystuje wiedzę na temat tekstów kultury, odbierając filmy, spektakle zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.	gatunkowe filmu, - wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją, - odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń, - dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką,; aktywnie odbiera filmy, spektakle zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, czyniąc je źródłem swoich działań twórczych.	-próbuje wypowiadać się na temat treści tekstów kultury, -dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, (np. ilustracja); -z uwagą odbiera filmy, spektakle teatralne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.
tworzenie wypowiedzi ustnych	- mimo pomocy wypowiada się nie na temat; tworzy - wypowiedzi niespójne, nielogiczne, niekomunikatywne	- nawiązuje i podtrzymuje kontakt werbalny z innymi uczniami i nauczycielem - formułuje pytania i udziela prostych odpowiedzi pod względem konstrukcyjnym - wypowiada komunikaty zawierające proste informacje - wyraża wprost swoje intencje - odróżnia sytuację oficjalną od nieoficjalnej i potrafi odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej skierować prośbę,	- świadomie uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej - dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji, świadomie dobiera różne typy wypowiedzi prostych i rozwiniętych, wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące - formułuje pytania otwarte - udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych - wypowiada się w kilku logicznie ze sobą połączonych zdaniach	- przedstawia własne zdanie w rozmowie - świadomie dobiera intonację zdaniową - udziela odpowiedzi w formie krótkiej wypowiedzi - uczestniczy w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami - łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe w zdaniu - wypowiada się w roli świadka i uczestnika zdarzeń	- uzasadnia własne zdanie w rozmowie, podaje odpowiednie przykłady, stosuje się do reguł grzecznościowych - rozpoczyna i podtrzymuje rozmowę na temat lektury czy dzieła filmowego - udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym - w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje frazeologizmy	- przedstawia własne stanowisko w związku ze sposobem rozwiązania problemu, wykonania zadania - podejmuje rozmowę na temat przeczytanej lektury/dzieła także spoza kanonu lektur przewidzianych programem nauczania w klasie czwartej; omawia je w odniesieniu do innych dzieł także spoza kanonu lektur - interpretuje metaforyczne i symboliczne treści utworów literackich i

		pytanie, odmowę, wyjaśnienie, - stosuje zwroty grzecznościowe podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem - mówi na temat, opowiada o obserwowanych zdarzeniach, akcji książki, filmu - za pomocą kilku zdań opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę - za pomocą kilku prostych zdań opisuje obraz, ilustrację, plakat - stosuje wyrazy o znaczeniu dosłownym - wygłasza tekst utworu z pamięci	na tematy związane z codziennością, otaczającą rzeczywistością, lekturą - stosuje zwroty grzecznościowe i odpowiednie konstrukcje składniowe (np. tryb przypuszczenia) podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem - wskazuje wyrazy o znaczeniu dosłownym i metaforycznym - składa życzenia, tworzy wypowiedź o cechach instrukcji, np. zasady gry - wypowiada się w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku - chronologicznym, streszcza utwory fabularne - opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni - dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne - recytuje utwór poetycki, oddając jego ogólny nastrój i sens - stosuje zasady poprawnej wymowy i akcentowania wyrazów rodzimych - posługuje się	- stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, czasownika - gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań i postaw - wypowiada się logicznie i w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje - wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłówki - w sposób uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo służące do formułowania ocen, opinii, emocji i uczuć - objaśnia znaczenia dosłowne i metaforyczne wyrazów - odróżnia wyrazy pokrewne od synonimów wygłasza tekst poetycki z pamięci, posługując się pauzą, barwą głosu - stosuje się do zasad właściwego akcentowania wyrazów i intonowania	związane z omawianą tematyką - poprawnie stosuje formy czasu teraźniejszego oraz formy rodzaju męskoosobowego - i niemęskoosobowego w czasie przeszłym i przyszłym - w opisie dzieła kultury stosuje słownictwo wyrażające stosunek odbiorcy wobec dzieła - interpretuje przenośne treści utworów poetyckich przewidzianych w programie nauczania - zaznacza akcenty logiczne, stosuje pauzy, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu - wzbogaca komunikat pozawerbalnymi środkami wypowiedzi - dokonuje samokrytyki wypowiedzi i doskonali ją pod względem konstrukcji i języka	plastycznych
--	--	---	--	--	--	--------------

			pozawerbalnymi środkami wypowiedzi (mimiką, gestem)	wypowiedzeń		
tworzenie wypowiedzi pisemnych	- nie podejmuje próby tworzenia wypowiedzi pisemnej; nie stara się pisać we właściwej formie; pisze nie na temat	- stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu - zna podstawowe zasady dotyczące pisowni wielką literą oraz pisowni ó – u, rz – ż, ch – h - dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wiersza - uzupełnia prosty schemat, tabelę - zna podstawowe zasady układu graficznego listu prywatnego, dialogu, ramowego planu wypowiedzi i z pomocą nauczyciela zapisuje list, dialog, układu plan ramowy wypowiedzi, - zapisuje kilkudzaniowe opowiadanie odtwórcze - za pomocą kilku prostych zdań tworzy opis przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, zwierzęcia - za pomocą kilku prostych zdań tworzy opis obrazu, ilustracji, plakatu - stara się o estetykę zapisu wypowiedzi	- stosuje podstawowe zasady ortografii dotyczące pisowni ó – u, rz – ż, ch – h i interpunkcji - odróżnia nazwy własne od pospolitych i potrafi zastosować odpowiednie zasady dotyczące pisowni wielką literą - dzieli wyrazy na głoski i litery, rozróżnia funkcję zmiękczącą i w typowych przykładach - konstruuje i zapisuje kilkudzaniowe wypowiedzi poprawne pod względem logiczno-składniowym - używa wypowiedzeń pojedynczych i złożonych - w zależności do adresata i sytuacji świadomie dobiera wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące - zapisuje pytania otwarte - udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych - samodzielnie zapisuje dialog - dzieli wypowiedzi na części kompozycyjne - tworzy ramowy plan wypowiedzi - układa opowiadanie odtwórcze	- stosuje poznane zasady ortografii dotyczące pisowni ó – u, rz – ż, ch – h i interpunkcji oraz potrafi je zastosować w sytuacjach nietypowych (np. wykorzystać wiedzę o wyrazach pochodnych i rodzinie wyrazów) - w kilkudzaniowych wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe i stosuje się do zasad interpunkcji - w wypowiedziach stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, czasownika - w tekstach świadomie stosuje wyrazy bliskoznaczne - w wypowiedziach gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań i postaw - układa życzenia, zapisuje przepis, instrukcję, ogłoszenie - stosuje akapit jako znak logicznego wyodrębnienia	- komponuje poprawne pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, fleksyjnym, składniowym wypowiedzi o przejrzystej, logicznej kompozycji z uwzględnieniem akapitów - uzasadnia własne zdanie, podaje odpowiednie przykłady, np. z lektury - udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym - w wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje frazeologizmy związane z omawianą tematyką - komponuje i przekształca plan wypowiedzi - pisze opowiadanie twórcze, list z perspektywy bohatera, baśń - w opisie dzieła kultury stosuje słownictwo wyrażające stosunek odbiorcy wobec dzieła - dokonuje samodzielnej autokorekty napisanego tekstu	- tworzy samodzielne wypowiedzi cechujące się ciekawym ujęciem tematu, poprawną konstrukcją oraz właściwym doбором środków językowych - wykazuje się szczególną dbałością o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, - fleksyjną i składniową oraz estetykę zapisu wypowiedzi

			- redaguje notatkę w formie prostego schematu, tabeli, planu - zapisuje prostą instrukcję, np. przepis kulinarny, zasady gry - tworzy opis przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, zwierzęcia, obrazu, ilustracji, plakatu, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni - w liście prywatnym, dialogu, zaproszeniu stosuje odpowiedni układ graficzny	fragmentów wypowiedzi - pisze logiczne i uporządkowane pod względem chronologicznym opowiadanie, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłówki; opowiada z perspektywy świadka i uczestnika zdarzeń - zapisuje dialog w opowiadaniu - w sposób uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo służące do formułowania ocen i opinii, emocji i uczuć - dostrzega błędy ortograficzne i interpunkcyjne w tworzonej wypowiedzi i je poprawia		
świadomość językowa	mimo pomocy nie opanował minimalnej wiedzy z zakresu nauki o języku, która pozwalałaby na dalsze kształcenie	funkcjonalnie stosuje wiedzę językową z zakresu omawianych działów nauki o języku wspomagany przez nauczyciela: - dzieli wyraz na litery, głoski i sylaby (przykłady bez litery i); rozpoznaje samogłoski i spółgłoski; zna zasady oznaczania miękkości	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę językową z zakresu omawianych działów nauki o języku: - rozumie zgłoskotwórczą i zmiękczejącą funkcję <i>i</i> w zależności od pozycji w wyrazie; poprawnie dzieli wyraz na litery i głoski z	sprawnie funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę językową z zakresu omawianych działów nauki o języku; wiedzę tę świadomie wykorzystuje w swoich wypowiedziach: - wyjaśnia zgłoskotwórczą i zmiękczejącą funkcję litery <i>i</i> w zależności od	sprawnie, świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje zdobytą wiedzę z zakresu nauki o języku, ortografii i interpunkcji do tworzenia własnych wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz osiągnięcia zamierzonych celów: - potrafi samodzielnie	stosuje wyrażenia i zwroty wzbogacające wypowiedź; dokonuje korekty językowej różnych tekstów; tworzy teksty w różnych stylach wypowiedzi; pisze bezbłędnie

		głosek; - rozpoznaje poznane części mowy, potrafi uzupełnić zdania wskazanymi częściami mowy; określa formy czasownika (osobę, liczbę, czas, rodzaj), odróżnia formy osobowe i nieosobowe (bezokoliczniki, formy zakończone na -no, -to); określa formy rzeczownika i przymiotnika (przypadek, liczbę, rodzaj); odmienia rzeczownik i przymiotnik przez przypadki; łączy wyrazy w zdaniu i zdania za pomocą podanych spójników; - rozróżnia wypowiedzenia (zdanie, równoważnik zdania, zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zdanie złożone; rozróżnia zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące, wykrzyknikowe; przekształca zdania nierozwinięte w rozwinięte i odwrotnie; przekształca zdanie w równoważnik zdania i odwrotnie; rozpoznaje części zdania (podmiot, orzeczenie); dostrzega logiczne powiązania między wyrazami w zdaniu; tworzy zdanie złożone ze zdań	uwzględnieniem dwuznaków; - rozumie różnice międzysamogłoskami i spółgłoskami; rozpoznaje sylaby otwarte i zamknięte; poprawnie dzieli wyraz przy przenoszeniu; - rozpoznaje i tworzy poprawne formy poznanych odmiennych części mowy; podaje przykłady poznanych nieodmiennych części mowy; tworzy różne formy czasowników; przekształca zdanie z nieosobową formą czasownika na zdanie z osobową formą czasownika i odwrotnie; poprawnie łączy wyrazy w zdaniu i zdania za pomocą różnych spójników; - posługuje się różnymi rodzajami wypowiedzeń w zależności od intencji, z jaką przekazuje komunikat; rozpoznaje wypowiedzenia (równoważnik zdania, zdanie pojedyncze, zdanie złożone), potrafi wskazać je w tekście; układa plan wydarzeń w formie zdań i równoważników zdań; nazywa części zdania (podmiot, orzeczenie); pracuje nad poprawnością wypowiedzi; potrafi	pozycji w wyrazie; poprawnie dokonuje redakcji tekstu i korekty błędów; - dostrzega funkcję cytatu w różnych tekstach; wprowadza cytaty do swoich wypowiedzi pisemnych; - dzieli wyraz na litery i głoski z uwzględnieniem dwuznaków i zgłoskotwórczej lub zmiękczającej funkcji i; - rozpoznaje, tworzy i stosuje poprawne formy poznanych odmiennych części mowy; stosuje różne formy czasowników w zależności od formy wypowiedzi; poprawnie używa rzeczowników o nietypowej odmianie; przekształca wypowiedzenia różnego typu, stosując zamiennie spójniki; - w wypowiedziach ustnych i pisemnych posługuje się różnymi rodzajami wypowiedzeń; rozpoznaje, tworzy i przekształca wypowiedzenia (równoważnik zdania, zdanie pojedyncze, zdanie złożone), dostrzega stylistyczną funkcję równoważników zdań; dokonuje przekształceń	określać samogłoski i spółgłoski, samodzielnie określać liczbę głosek, liter i sylab w każdym wskazanym wyrazie; - celowo stosuje różne formy czasowników w zależności od formy wypowiedzi; wyjaśnia na czym polegają osobliwości w odmianie rzeczowników; poprawnie stosuje przyimki; prawidłowo używa spójników w celu osiągnięcia spójności i stosuje się do zasad interpunkcji; - celowo posługuje się różnymi rodzajami wypowiedzeń w zależności od intencji, świadomie stosuje równoważnik zdania, aby przekazać informację skrótową; sprawnie nazywa części zdania (podmiot, orzeczenie); świadomie i celowo posługuje się różnymi rodzajami zdań pojedynczych i złożonych, eliminując błędy składniowe; - sprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą języka; dba o różnorodność składniową; precyzyjnie wystawia się; ma bogate słownictwo; stosuje poprawny zapis ortograficzny i	
--	--	--	--	---	--	--

		pojedynczych; - dostrzega różnorodność słownictwa; zna podstawowe zasady ortograficzne i interpunkcyjne; błędy poprawia z pomocą nauczyciela; - zna sposoby wprowadzania cytatu do wypowiedzi pisemnej oraz zasady cytowania	stosować podstawowe zasady ortografii; zna zasady interpunkcyjne i stara się je stosować; poprawia popełnione błędy po wskazaniu ich przez nauczyciela; - stara się wprowadzać cytaty do wypowiedzi pisemnej, stosując odpowiednie zasady	składniowych; - właściwie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą języka; dba o poprawność zapisu; potrafi uzasadnić pisownię wyrazów, odwołując się do poznanych na lekcji zasad; na ogół prawidłowo stosuje zasady interpunkcji;	interpunkcyjny; wykorzystuje wiedzę o składni i zasadach użycia spójników w prawidłowym stosowaniu reguł interpunkcyjnych; rzadko pojawiające się błędy poprawia samodzielnie; - trafnie i celowo, poprawnie i w sposób uzasadniony stosuje cytaty w swoich wypowiedziach pisemnych	
samokształcenie i docieranie do informacji	nie korzysta z żadnych form pracy proponowanych przez nauczyciela; nie angażuje się w pracę grupy; nie podejmuje próby doskonalenia cichego i głośnego czytania; ma trudności z zapisywaniem pozyskanych informacji w jakiegokolwiek formie, notatki są chaotycznie, pozbawione struktury i logiki; nie przestrzega praw autorskich, często kopiuje informacje bez podania źródła;	z pomocą dociera do informacji z różnych źródeł; korzysta ze słowników w formie książkowej i multimedialnej; stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych; posługuje się spisem treści; przygotowuje się do lekcji, uzupełnia braki wynikające z absencji; śledzi tok lekcji oraz wypowiedzi innych w różnych sytuacjach dydaktycznych (wycieczka, muzeum, teatr, film, praca w grupach); pracuje niesystematycznie; wymaga stałej zachęty do pracy; sporadycznie podejmuje próby	samodzielnie dociera do informacji; gromadzi je i wykorzystuje; czerpie dodatkowe informacje z przypisu; praktycznie korzysta ze słowników; samodzielnie korzysta z zasobów biblioteki; stara się organizować i planować własną pracę, wykorzystując nowoczesne narzędzia; w ocenie własnej wiedzy i umiejętności opiera się na komunikatach nauczycieli; rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach; stara się regularnie doskonalić ciche i głośne czytanie; podejmuje próby zapisywania informacji w różnych formach w zrozumiały sposób; unika plagiatu;	stosuje różne techniki uczenia się; selekcionuje i porządkuje informacje z różnych źródeł; starannie przygotowuje się do zajęć; bierze czynny udział w lekcji; śledzi tok dyskusji; interesuje się wypowiedziami innych; przedstawia swój punkt widzenia; systematycznie doskonali ciche i głośne czytanie; zapisuje informacje w różnych formach w sposób jasny i logiczny; korzysta z informacji, nie naruszając praw autorskich,	jest krytyczny; samodzielnie planuje własną pracę; wyciąga wnioski z samooceny; systematycznie przygotowuje się do zajęć; aktywnie uczestniczy w lekcjach; śledzi aktualne wydarzenia kulturalne swojego regionu, aktywnie rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania; uczestniczy w konkursach przedmiotowych; aktywnie i skutecznie doskonali ciche i głośne czytanie; notuje informacje w różnorodny, przejrzysty i logiczny sposób; skutecznie przestrzega praw autorskich, zawsze poprawnie podaje	odnosi sukcesy; uczestniczy w konkursach przedmiotowych, osiągając wysokie wyniki; jest animatorem życia literackiego, kulturalnego w szkole; samodzielnie poznaje teksty kultury (literatura piękna, popularno-naukowa, malarstwo, film, teatr, muzyka, itp.) i wykorzystuje je w wypowiedziach ustnych i pisemnych; uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych swojego regionu; prezentuje wyniki swojej pracy w klasie i w szkole; realizuje samodzielnie lub w zespole projekt związany z określonym zagadnieniem, wykazując się

		doskonalenia cichego i głośnego czytania; zapisuje pozyskane informacje w sposób niepełny i niejasny;			źródła.	oryginalnością i stosowaniem różnorodnych technik; współpracuje w zespole; osiąga wybitne rezultaty w doskonaleniu cichego i głośnego czytania; wykazuje inicjatywę w doskonaleniu różnych form zapisywania pozyskanych informacji; korzysta z wiarygodnych materiałów, przedstawia zebrane informacje, dbając o odpowiednie oznaczenie źródeł;
--	--	---	--	--	---------	---